

ÚLOŽNÉ PROSTORY

V BYTĚ A RODINNÉM DOMĚ

VĚRA TOMÍČKOVÁ, PETR TOMÍČEK

- ŠATNÍ SYSTÉMY
- VESTAVĚNÉ SKŘÍNĚ
- POLICOVÉ REGÁLY

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout s portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

Copyright © Grada Publishing, a.s.

Věra Tomíčková, Petr Tomíček

Úložné prostory v bytě a rodinném domě

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 220 386 401, fax: +420 220 386 400

jako svou 3450. publikaci

Odpovědná redaktorka Věra Slavíková

Sazba Vladimír Velička

Fotografie na obálce firma Hanák

Fotografie v textu poskytli autoři (5, 24, 25, 30, 32, 60, 63, 74), Blum (4, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 34, 68), Fiskars (56), Hanák (3, 9, 46, 57, 72), Ikea (8, 11, 43, 45, 54, 55, 61, 65), Woodface (1, 2, 6, 7, 10, 12, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 58, 59, 62, 64, 66, 67, 69, 71, 73)

Počet stran 112

První vydání, Praha 2008

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

Husova ulice 1881, Havlíčkův Brod

© Grada Publishing, a.s., 2008

Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2008

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-247-2556-7 (tištěná verze)

ISBN 978-80-247-6508-2 (elektronická verze ve formátu PDF)

© Grada Publishing, a.s. 2011

Obsah

1. Plánujeme úložné prostory	7
1.1 Druhy úložných prostor	8
1.2 Plánujeme úložné prostory	9
1.3 Uspořádání úložných prostor	11
1.4 Velikost úložných prostor	12
1.5 Designová řešení	15
1.6 Úložné prostory podle Feng Shui	17
2. Materiály	19
2.1 Korpusy	19
2.2 Pohledové plochy	23
2.3 Police	27
3. Kování	29
3.1 Panty	29
3.2 Pojezdy	32
3.3 Výklopy	33
3.4 Sokly, nožičky, podnože	34
3.5 Držáky polic	35
3.6 Bezúchytkové otvírání	37
4. Úložné prostory v kuchyni	38
4.1 Kolik místa je potřeba?	38
4.2 Uspořádání dle zón	40
4.3 Druhy úložných prostor	41
4.4 Vnitřní vybavení	44
4.5 Rohové skřínky	47
4.6 Horní skřínky	50
4.7 Úložné prostory na potraviny	51
4.8 Kam s malými spotřebiči	53
5. Vestavěné skříně	54
5.1 Druhy otevírání dveří	55
5.2 Montáž vestavěné skříně	59

5.3	Vnitřní vybavení skříní	59
5.4	Design velkých skříní	61
6.	Šatní systémy	62
6.1	Šatní úložný systém	63
6.2	Další úložné systémy	68
6.3	Zádveři	69
7.	Technické místnosti	72
7.1	Komora	72
7.2	Sklep	74
7.3	Garáž	74
7.4	Dílna	80
7.5	Technická místnost	80
7.6	Zahradní domek	82
8.	Podkroví a malé byty	84
8.1	Podkroví	85
8.2	Půda / půdička	89
8.3	Prostor pod schody	90
8.4	Malé byty	91
9.	Vzhled a design úložných prostor	94
9.1	Druhy nábytkových dvířek	97
9.2	Profily čelních ploch	97
9.3	S čím co sladit	98
9.4	Efekty barevných stěn	100
9.5	Trendy v navrhování interiéru	102
9.6	Obývací pokoj	102
	Rejstřík	105

1 Plánujeme úložné prostory

Během života nashromáždíme velké množství věcí. Neustále dokupujeme nové kusy oblečení, zařizovacích předmětů, hobby potřeb, knih apod. Většina z nás věci hromadí i pro případ, že by se ještě mohly hodit, a proto nic nevyhodí. Místo, abychom věci obměňovali, setkávají se nám mnohdy předměty s letitou patinou s těmi nově koupenými. Nezdívka kdy si koupíme i to, co vlastně vůbec nepotřebujeme. Často ukládáme věci, ke kterým máme citový vztah – hračky z dětství, nádobí po babičce, drobnosti z cest aj. Samostatnou kapitolou jsou dárky, které jsou mnohdy nevhodné, ale z úcty k dárci je pečlivě uschováme.

Obr. 1 Kompaktní vestavěná skříň působí v interiéru přirozeně

Základem dobré orientace v našich věcech je jejich správné uspořádání. Logické a systematické ukládání nám pomůže, abychom vždy měli přehled, co kde máme a kam se vydat pro tu či onu věc. Chaotické a nepořádné skladování může vyhovovat leda bohémovi, ale z dlouhodobého hlediska je nevyhovující. Naučme se udržovat ve svých věcech řád, oceníme ho především ve chvíli, když něco ve spěchu hledáme. Pokusme se to vyžadovat i po všech členech naší domácnosti.

Při plánování úložných prostor nemysleme pouze na aktuální potřeby, ale vždy počítejme s tím, že během času budeme potřebovat další úložné místo. Vždy berme v úvahu počet členů v domácnosti, zvláště, bude-li se naše rodina v budoucnu rozrůstat.

1.1 Druhy úložných prostor

Rozlišujeme několik základních druhů úložných prostor. Zpravidla se liší způsobem ukládání věcí a vhodností pro různé druhy věcí:

- **skříně** – patří mezi nejdůležitější úložné prostory v domě. Nalezneme je v jakémkoli domě či bytě. Nabízejí prostor především pro oblečení, ložní prádlo, sezónní potřeby;
- **vestavěné skříně** – jsou ideálním řešením do každé domácnosti. Využívají bezzbytku vyčleněný prostor, je možné je uspořádat dle vlastní potřeby;
- **šatny** – samostatná šatna nemusí být výdobytkem pouze velkých domů. Může se jednat například o část ložnice, oddělenou posuvnými dveřmi. Méně používané oblečení je dobré uschovat do uzavřených pouzder;
- **policové systémy** – regály a samostatné police nabízejí úložný prostor pro širokou škálu věcí;
- **komody** – jsou praktickým interiérovým kusem nábytku. Hodí se na drobnější prádlo nebo potřeby, jejich šuplíkové uspořádání je velmi přehledné. Šikovní jsou především ty na kolečkách;
- **drobné úložné prostory** – věšáky, botníky, koše, držáky na deštníky, krabicové systémy a boxy;

1.2 Plánujeme úložné prostory

Před tím, než se pustíme do zařizování interiéru, musíme si uvědomit, jaké jsou naše požadavky na úložné prostory. Nezapomeňme, že další prostor nám zaberou sezónní potřeby nebo sportovní vybavení. Nenechme se zcela strhnout trendy, kde se minimalizuje umístění nábytku v interiéru – objem úložných prostor je zde přemístěný z obytné části zpravidla do vestavěných skříní a šatěn. V úvahu

Obr. 2 Za posuvné dveře lze uschovat sklopnou postel nebo malou pracovní

Obr. 3 *Odstín vanilkové s třešňovou dýhou je elegantní kombinací*

vždy berme velikost našeho bytu. Nevycházejme pouze z kvantitativní potřeby současnosti, vždy počítejme s tím, že některé věci přikoupíme a úložný prostor by měl mít rezervu.

Moderní interiér bývá vybaven vzdušně, nejsou k vidění příliš masivní nábytkové stěny. Úložné prostory jsou schovány za designovými posuvnými dveřmi, které materiálově ladí se zařízením místnosti. V kuchyních často absentují horní skřínky, případně jsou jen nízké. Obývací pokoj bývá vybaven televizním stolem s úložným prostorem pro přehrávače a zásobníky s CD/DVD, součástí může být knihovna nebo police.

Plánování rozmístění úložných prostor by mělo začít nad půdorysem bytu. Tužkou si zakresleme možnosti instalace nábytku a skříní. Pamatujme, že pokud někde uберeme, budeme muset jinde přidat. Ideálním místem pro instalaci velkého úložného prostoru jsou chodby a ložnice. Je-li to možné, naplánujme menší místnost (komoru) například pomocí přepažení, nemusí mít vlastní okno. Máme-li malý byt, zamysleme se, kde je možné zřídít úložné prostory. Využit se dá každý výklenek,

snížit strop v chodbě a vytvořit tak půdu, úložný prostor pod postelemi. Nevíte-li si rady, obraťte se na bytového designéra.

Bytový designér je odborník, který poradí s kompletním zařízením interiéru. Navrhne vhodná dispoziční řešení, pomůže s výběrem materiálů, výmalby a zařizovacích předmětů. Má bohaté zkušenosti, orientuje se v nabídce výrobců a ví jaké jsou trendy.

Úložné prostory plánujeme dle bytu/domu, do kterého je budeme instalovat:

- **malé byty** – zařizujeme mobilním nábytkem nejlépe na kolečkách, které nám ho umožní snadno přemísťovat. Mohutné sestavy nábytku nahradíme policovými systémy a odlehčenými prosklenými dveřmi;
- **prostorné byty** – vybavíme oddělenou šatnou a komorou, zvolíme vestavěné skříně. Pokusme se úložný prostor situovat v místě potřeby, tedy šatny u ložnic a koupelny apod.

Do podnájmu a „prozatímních“ bytů kupujeme nábytek, který si snadno odneseme. Vestavěná skříně je nákladná a nelze ji přestěhovat. Zvolme si takové kusy, které můžeme bez obtíží použít i jinde.

1.3 Uspořádání úložných prostor

Umístění a uspořádání úložných prostor by se mělo v první řadě odvíjet podle funkčních potřeb, tedy podle toho, kde a jak často budeme danou věc potřebovat. Typický příklad je v kuchyni. Ten, kdo má kuchyňskou sestavu s malým úložným prostorem, má často tendenci ukládat věci do jiných místností. Není výjimkou, že méně používaný hrnec najdeme ve skřínce v obýváku a podobně. Při plánování úložných prostor si snažme představit, co budeme chtít v dané místnosti používat:

- **kuchyň** – nádobí, potraviny, domácí spotřebiče;
- **jídelna** – servírovací náčiní, sváteční souprava nádobí, prostírání;
- **obývací pokoj** – knihy, filmotéka, domácí kino;
- **pracovna** – šanony, pořadače, kancelářské potřeby, knihy, hobby (např. fotoaparát), počítač;
- **ložnice** – oblečení (pokud nemáme samostatnou šatnu), ložní prádlo, přikrývky;

- **komora** – sezónní potřeby (stan, spací pytle, vaříč, košík na houby), vysavač;
- **dětský pokoj** – hračky, oblečení pro dítě, hobby;
- **koupelna** – mycí potřeby, mycí prostředky, ručníky;
- **zádveří** – boty, kabáty, deštníky, doplňky (šály, čepice, rukavice, klobouky);
- **garáž, zahradní domek** – barvy, laky, kola, zahradní nářadí a náčiní.

Obr. 4 Ergonomicky řešené úložné prostory v kuchyni

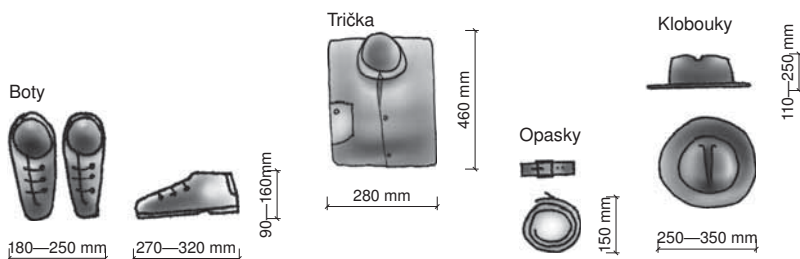
1.4 Velikost úložných prostor

Velikost úložných prostor musí odpovídat počtu členů domácnosti a individuálním potřebám rodiny. Některé věci jsou společné, osobní věci (oblečení, boty...) jsou individuální. Jiné požadavky mají chlapani a děvčata, jiné člověk, kterému stačí několik běžných kousků oblečení, a jiné modelka s nepřeborným množstvím hadýrků a bot.

Každá skladovaná věc má své požadavky na ukládání. Obecně platí, že skladnější jsou větší skříně, proto nedrobme přihrádky na malé prostory. Ideální je zvolit pro skladovanou věc odpovídající vnitřní vybavení (*tab. 1*).

Prostředí	Hloubka skříně		
	do 30 cm	40—50 cm	60 cm
Kuchyň	talíře, hrnečky, misky, mixéry, struhadla	pánve, poklice, hrnce, krájecí desky	pekáče, vály
Hobby	knihy, fotoalba, CD, DVD, fotoaparát, dalekohled	společenské hry, šanony	sportovní potřeby
Oblečení	spodní prádlo, ponožky, rukavice, čepice, šály, kabelky, kravaty	trička, halenky, košile	kalhoty, svetry, mikiny, kabáty, bundy
Obuv	domácí obuv, lodičky	pánská obuv, pohorky	boty na lyže, brusle
Sezónní potřeby	kempingové náčiní	cestovní tašky, spacák, košík na houby	stan, kufr
Potřeby pro domácnost	mycí prostředky, drobné nářadí	kbelík, žehlicí prkno, šicí stroj	vysavač, sušák na prádlo

Tab. 1 Druhy předmětů v závislosti na hloubce skříně

Obr. 5a Obvyklé rozměry nepoužívanějšího oblečení

Obr. 5b Obvyklé rozměry nepoužívanějšího oblečení

1.5 Designová řešení

Design úložných prostor, tedy to, co vidíme „z venku“, je stejně důležitý jako funkčnost a vnitřní uspořádání. Designové ztvárnění musí barevně i materiálově korespondovat s celkovým zařízením interiéru a respektovat zvolený styl (moderní, klasický, rustikální).

Výslednou podobu ovlivňuje:

- řemeslné zpracování;
- nápadité řešení;
- materiál, ze kterého je úložný systém vyrobený.

Tyto faktory velkou měrou ovlivňují pořizovací cenu.

Trendem posledních let jsou podlouhlé formáty členění skříněk. Preferují se široké obdélníkové kontejnery a výklopné skříně. Tento trend je viditelný na komodách, televizních stolcích i velkých skříních. Často se můžeme setkat s členěním vestavných skříní do podlouhlých formátů, mnohdy se jedná pouze o pohledové členění, které se samostatně neotevívá.

Obr. 6 Objem úložných prostor vždy plánujeme s rezervou

Čelní plochy se velmi často kombinují s pastelovými barvami nebo matnou skleněnou výplní v hliníkovém rámečku. Takový prvek se hodí všude tam, kde chceme narušit masivnost velké skříně a odlehčit ji. Dveře mohou být také opatřeny zrcadlem, což se hodí zvláště u šatních skříní.

Kromě ostrých pravidelných tvarů se vracejí řemeslně zpracované oblé kusy nábytku, především komody. Vyniknou spíše jako solitéry, ale mohou být součástí sestavy například do ložnice.

Nedílnou součástí každé skříně a skříňky jsou madla a úchytky. Moderní jsou jednoduchá tyčová v různých délkách, na posuvné dveře se používají vystouplé

Obr. 7 Šatní systémy

profily. Možností jsou také zadlabávací úchytky. Tam, kde by madla nebo úchytky působily rušivě, můžeme použít bezúchytkové otevírání tzv. push up, které se ovládá tak, že jemně stlačíme dvířka a ty se pootevřou. Tento systém funguje jak na klasické otevírací skříňky, tak výsuvné kontejnery. Bez úchytky lze otevírat také dvířka, která mají hranu seříznutou nebo odsazenou od korpusu.

1.6 Úložné prostory podle Feng Shui

Feng Shui (Feng Šuej) je tradiční čínské umění o životě v harmonii s okolním prostředím, v praxi se používá učení čtyř škol. Zabývá se především tokem energie tzv. qi (čchi), jejíž zdrojem je neustálá dynamická přeměna energií Jin a Jang. Učení se účinně aplikuje do různých oblastí našeho života.

V oblasti zařizování úložných prostor nás bude zajímat teorie:

- **vzdušný interiér** – malé množství nábytku a větší pocit vzdušnosti nám dodává pocit uvolněnosti a pohody. Zastavěný pokoj působí depresivně, padá na nás únava, sklíčenost. V ideálním případě zvolíme nábytek se zakulacenými rohy, případně rohy zakryjeme např. květinami. Otevřené police sice působí vzdušně, do místnosti však vyzařují negativní energii. Vhodnější způsob je například uzavření prosklenými dvířky;
- **nepotřebné věci** – přeplněné skříně, nepořádek, chaos – to vše v nás vzbuzuje negativní pocity. Nebraňte se vyhodit nepotřebné věci! To, co jste již několik let nevyndali ze skříně, vám chybět nebude. Nemilosrdně pročistěte šatník, vytrďte knihy, rozbité přístroje, hromady papírů... Zbavte se i nevhodných dáreků, darujte je někomu dalšímu nebo je prostě zahodte. Neskladujte věci, které nám připomínají špatné vzpomínky – na bývalého partnera, špatného kamaráda nebo práci. Ponechte si pouze to, co máte rádi a co vám dodává pozitivní energii – fotoalba, památníky, suvenýry. Přeplněné skříně signalizují plný život, do kterého se nám nic dalšího nového nevejde;
- **rozbité věci** – v domácnosti bychom neměli skladovat rozbité věci. Ať již se to týká prasklé žárovky, porouchaného mixéru nebo rozbité židle. Máme-li doma něco v nepořádku, může to negativně ovlivnit naši psychiku.

Obr. 8 Systematické uspořádání prostor v dětském pokoji učí dítě pořádku ve svých věcech

Shrnutí - **Plánujeme úložné prostory**

1. Vytvoříme si plánek úložných prostor, zvážíme jejich dostatek a vhodné rozmístění v bytě.
2. Druh úložného systému vybereme dle velikosti a charakteru bytu.
3. Objem úložných prostor přizpůsobíme potřebnosti a velikosti skladovaných věcí.
4. Dodržíme přehledné a systematické uspořádání skladovaných věcí.
5. Vnější vzhled úložných prostor přizpůsobíme zařízení interiéru.
6. Zbytečně neskladujeme staré a nepotřebné věci.

2 Materiály

Zvolené materiály, ze kterých jsou úložné systémy vyrobeny, určují z velké části jejich užitečné vlastnosti. Při výběru bychom měli posuzovat, co ve výsledku očekáváme, k čemu bude hotový výrobek sloužit, jaké na něj budou kladeny nároky, co v něm budeme skladovat apod.

Každý materiál má svoje specifika – klady i zápory. Zatímco dříve bylo tradičním materiálem na výrobu nábytku masivní dřevo, dnes se převážně používá imitace nebo dýha. Při výběru materiálu rozlišujeme, na kterou část úložného systému ho chceme použít. Na korpusy (boky, dna, police) používáme zpravidla levnější deskové materiály, na čelní plochy máme možnost zvolit pohledově hezčí povrchy – dřevo, laky, fólie. Především pohledový materiál výrazně ovlivňuje výsledný design a uměleckou hodnotu hotového výrobku.

2.1 Korpusy

Korpus je základní „tělo“ každé skříně. Skládá se ze dna, levé a pravé bočnice, půdy, zad a polic. Korpus skříně je tvořen dvěma svislými bočnicemi, které jsou spojeny se dnem a stropem. Vodorovné části skříně jsou obvykle vsazené mezi svislé. U tohoto postupu je dno odolnější vůči zatížení uloženými předměty. Strop např. dolních kuchyňských skříněk může být nahrazen pouze výztužemi – pásem materiálu vpředu a vzadu. Toto se používá např. u skříněk pro dřez, varnou desku apod., dále pak na skříňkách, které jsou svrchu kryty další deskou (např. pracovní). Kvůli stabilitě velkých skříní se doporučuje výztuha v zádech tzv. svlák, případně pevná police. Svlačky, neboli podélné výztuhy v zádech skříňky, jsou nutné u skříněk, které jsou zezadu viditelné, např. barové. Na svlačky lze totiž přimontovat pohledovou zástěnu nebo „falešná“ dvířka. Záda skříňky jsou tvořena slabším dřevovláknitým materiálem tzv. sololakem (tl. 3,5 až 5 mm), který je vsazen do drážky a odsazen o cca 1–1,5 cm od zdi. Levnější výrobci používají bílý, u renomovaných výrobců je sololak potažen fólií v identickém dekoru korpusu. Toto řešení zajišťuje optimální větrání skříně a zamezuje tvorbě plísní na zdi nebo zádech

Obr. 9 *Lakované plochy působí exklusivně*

skříňky. Spodní korpus bývá usazen na stavitelných nožkách, které lze upravit dle nerovnosti podlahy. Horní skříňky nebo také mělké spodní bývají opatřeny tzv. rektifikačním kováním, díky kterému lze skříň ukotvit na zeď.

Jednotlivé díly korpusů se kolikují a lepí, levnější výrobci jednotlivé části šroubují. Hlavičky šroubů jsou však vidět, je možné na ně nasadit krytky podobné barvy jako korpus. Dalším typem spoje je tzv. rozebíratelný, spojuje se „na sucho“ pomocí excetrického kování.

Vnitřní prostor korpusu vybavujeme podle potřeby. Nejčastěji volnými policemi, výsuvy a drátěnými systémy.

2.1.1 *Deskové materiály*

Na korpusy obvykle používáme deskové materiály, které lze formátovat na požadované rozměry:

- **laminované dřevotřískové desky** (LPD – lamino pazdeřová deska) jsou tradičním materiálem v nábytkářském průmyslu. Je to nejdostupnější a finančně velmi příznivý materiál. Jedná se o velkoplošné desky s nalisovaným dekorativním papírem v široké nabídce imitace dekorů dřeva i pastelových barev. Desky se vyrábějí obvykle ve formátu 2750×2070 mm nebo 1830×2750 mm